

GLASNYT

Udgivet af Glashistorisk Selskab Aalborg * 1976

Nummer 72.

april 2020

34 årgang

Indhold.

Side. 3 Ang. en efterlysning af en Lommelærke.

Side. 4-6 Referat fra mødet den 14.09.19 Fælles mødet i Aarhus

Side. 7-10 Referat fra mødet den 09.10.19 Klubaften med glasloppemarked

Side. 11-12 Niels Johnsen beretning om et sjældent Holmegaard glas nr.2

Side. 13-17 Referat fra mødet den 22.01.20 Klubaften med udlevering af årsgaven

Side. 18-25 Referat fra mødet den 26. 02.20 Klubaften med Skandinavisk glas.

Side. 26-27 Møder der blev AFLYST i 2019 og 2020

Side. 28-31 Alfred Hytter Nørregaard: af og til falder jeg over gammel tekst om glas

GLASNYT redaktion adresse:

Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Sjællandsvej 15A, 9230 Svenstrup J.

Ansvarlig redaktion:

Mail : gsaa1976@gmail.com

Poul Schjelder - TLF. +45 25 39 01 46

Erling Vadgaard - TLF. 86 41 91 94

Torben Kronow - TLF. +45 24 25 07 98

Besøg hjemmesiden: www.gsaa1976.dk

Layout & tryk: ~~Schjelder~~ / KONICA MINOLTA digital kopiprinter

KONICA MINOLTA

Konica Minolta Business Solutions Denmark a/s

Gøteborgvej 1, 9200 Aalborg SV

Tlf. : 72 21 21 21 FAX : 72 21 27 02

EFTERLYSNING. !

Skaal Johannes!

Har du oplysning om denne lommelærke

Kan du sende det til mail: gsaa1976@gmail.com

Den 15. maj 2019
udsendte vi efterlysning på denne lommelærke.

Der er nu kommet en oplysning den 12.08.2019
Så har Trolle Henriksen købt lommelærken tilbage!

Hermed historien om lommelærken m. devisen: "Skaal Johannes"

I Blokhus var der en souvenirbod på torvet overfor hotel Nordsøen engang i slutningen af 1940erne.

Den var ejet af Karen Hamre og på facaden stod "Der er rav i Karens hytte", sikkert fordi hun handlede bl.a. med ravsmykker.

Hun kendte min far, der på det tidspunkt havde sommerhus her i Blokhus og var samtidig en stor kunde på auktionen i Aalborg.

Senere havde hun antikvitetshandel i Brandstrupsgade i Aalborg og engang i 70erne var jeg inde i butikken og fik en sludder med hende, hvad jeg gjorde sommetider. Senere hjalp hun lidt antikvitetshandlerne Larsen og Klit i butikken, der dengang lå i Bleggaardsgangen.

Her så jeg lomme flasken, men ingen af os vidste noget om den. Jeg købte den og senere solgte den.

At jeg senere efterlyste den var fordi den mindede mig om Karen Hamre - som var en farverig person, altid glad og munter.

Da jeg spurgte hende, om hun vidste hvem Johannes var, sagde hun at det var bare noget man sagde : SKål Johannes - lad os mindes Johannes.

Jeg efterlyste den i glasforeningen, som gav resultat. Det var mest for at mindes Karen Hamre.

Men hvem der har lavet flasken vides endnu ikke. Jeg har vedhæftet et billede.

Trolle Henriksen.

Fynske Glasvenner og Glashistorisk Selskab Aalborg*1976
Fællesmøde på Moesgaard Museum i Aarhus, lørdag den 14. september 2019

I år byder mødet først på et foredrag om
Odense Glasværk, Havnegade 13, 5000 Odense C.

En socialøkonomisk og almennyttig virksomhed

At glasværket med tiden skal udvikle sig til en del af et kunsthåndværkerhus med
beliggenhed ved Odense Havn. I kraft af Odense's historiske baggrund som en
glasproducerende by lever der i dag et antal faglærte og erfarne glasmagere i byen.
Disse professionelle glasmagere besidder unikke kompetencer vedrørende udvikling og
produktion af flerfarvet, håndlavet glas til anvendelse og til pynt.

Odense Glasværks Driftschef Per Jørgensen,
fortæller om glasværket og viser produkter der fra.

Poul byder velkommen til vores dag på Moesgård med Fynske Glasvenner.

Han gennemgår programmet for dagen.

Derefter byder han velkommen til Per Jørgensen som vil fortælle om starten af glasværket, og alle de forhindringer og besværligheder det har givet.

Per takker for velkomsten. Han har taget sin datter med, som har hjulpet med at stille alt det medbragte glas op, som vi senere kan studere og eventuelt købe.

Per er projektleder og driftschef på glasværket i dag.

Han havde ikke selv overhovedet forstand på glas og fremstillingen heraf.

Han har kendt en del af de gamle glasmagere fra 1980'erne på Fyns Glasværk.

Der er sket en del for Per selv privat, som starter med skilsmisse i 2008.

Han er uddannet smed og lavede lys og havestativer.

Han betragter sig selv som iværksætter og har undervist i mange år.

Ser sig selv som innovativ.

Han kendte Søren Højmark som han fortæller om sine ideer om et nyt glasværk i Odense.

Han arbejder på Lindø som lukker og han ender på kontanthjælp.

Han får noget hjælp af en forretningsmand.

Per vil også gerne arbejde med mennesker med problemer på glasværket, men kommunen er ikke rigtig med.

Han får hjælp igen af Christian Frederiksen der har været i Odense byråd og har et stort netværk.

Han får en donation fra Albani bryggeri og får købt ovne og værktøj for cirka 50.000 kroner hvilket er meget billigt.

2015 mangler han en ejendom og får så lokaler på havnen Havnegade 13.

Han skal have lagt gas ind, og får problemer med sikkerheds godkendelse og derfor hjælp af kosangas.

I Danmark er der ingen virksomheder mere, der har forstand på oprettelse af et glasværk.

Så et svensk firma kommer ind over og hjælper. Der er også nye standarder fra EU der skal inkorporeres.

I 2016 kommer Niels Andersen cyklende for at se hvad det er der er gang i på havnen omkring glas.

Værket bliver sikkerheds godkendt og det har været dyrt men det sker den 18 december 2016.

Nytårs nat altså 2017 bliver det første glas produceret på det nye glasværk.

Men først i april 2017 kan de begynde at sælge de første glasvarer produceret på Odense Glasværk.

De er nu 3 mennesker der arbejder sammen.

Søren laver stort og dyrt glas fra 2500 kroner og opefter.

John der laver billigere ting fra 300 - 1000 kroner der er nemmere at sælge.

Senere 2017 fås fondmidler fra EU.

John bliver fastansat på 37 timer og ligeså Per.

Søren fratræder da de ikke kan blive enige om niveauet for glasfremstilling.

Ib ansættes som glasmager, og han er specielt god til det tekniske.

Nu kører værket som har været Pers drøm.

I dag er 20 mennesker med sociale problemer tilknyttet værket, det er kvinder og mænd fra 18 - 20 år eller mere.

Værket har i alt over 2 millioner fra fonde mest på grund af den socialøkonomiske side.

Mændene hjælper til med det elektriske og andre småting og dyrker kampsport.

Kvinderne laver glasperler og ørenringe og dyrker yoga.

De får endnu ikke penge fra Odense kommune.

Glasværket er en socialøkonomisk virksomhed og ikke et projekt.

De har en støttevirksomhed som hedder Ællingerne.

De laver årligt en glasdag og loppemarked på havnen.

Glasværket i dag har 2 fastansatte på fuld tid, og en på 15 timer om ugen.

Derudover er der Simi - Lars - Line som er frivillige.

Nye ting er undervejs. Måske kunstnere der vil have deres ting produceret hos dem.

De vil også starte op med at lave større emner. Folk kommer også og får produceret specielle ting.

Alt bliver stemplet med OG.

Der bliver stillet spørgsmål og Per takker af for denne gang.

Tak for et godt foredrag.

Så er det tid til frokost.

Derefter loppemarked og kigge på glaskunst fra Odense Glasværk.

Vi er for få men alligevel en hyggelig dag med god glassnak.

TAK FOR DENNE GANG.

Referent T.K.

På Biblioteket / Medborgerhuset Rendsburggade 2, 9000 Aalborg, i Mødelokale 1

"GLASLOPPEMARKED"

Klubaften med glasloppemarked, socialt samvær og en god glassnak.

Har du glas, som skal byttes, mangler du glas til din samling - eller har du glas som du har svært ved at bestemme - så mød op til denne klubaften.

Måske har du også lyst til at fremvise sommerens fund ?

Derefter snak om de medbragte glas, mens the og kaffen nydes!

I forsommeren 2019 gjorde jeg et loppemarkedsfund,
som jeg blev opfordret til at publicere i Glasnyt.

Glasset er et vinglas nr. 2 fra Holmegaards katalog 1853. Det er 10,0 cm. højt og rummer 100 ml. Dekorationen er mig bekendt ikke set før, og den er sandsynligvis udført af sliberen Iserhorst.

Glasset har en ligeløbende frise med 3 netagtige blomsterkroner svarende til dem på glassene, som er vist og beskrevet på side 62 i bogen Dekorerede Danske Glas. Den ligeløbende midterstreg er usædvanlig kraftig og mellem de 3 blomsterkroner er der på begge sider af midterstregen 4 (5) stilke. Stilkene har nederst tæt på stilken 2 spejlvendte pileblade og øverst ender stilkene med det klassiske pileblad.

Til sammenligning er glasset fotograferet sammen med det før omtalte glas på side 62 i Dekorerede Danske Glas.

Kommentarer modtages gerne på nielsjohnsen@live.dk

Mange hilsener
Niels Johnsen

mail: to 28-11-2019 16:20

Referat fra onsdag den 22. januar 2020

På Biblioteket / Medborgerhuset Rendsburggade 2, 9000 Aalborg, i Mødelokale 1

"KLUBAFTEN"

Med dagens emne: Emaljede dekorede glas fra Holmegaards Glasværk

Medtag gerne emaljede dekorede glas fra Holmegaard.

Udlevering af årsgaven:

En beretning om emaljede dekorede glas fra Holmegaards Glasværk

og

Fortegnelse over: Haandmalede Varer, udateret

Prisliste over Haandmalet Glas, September 1947

Fra Holmegaards Glasværk

Årsgaven 2019. var en gave fra Poul Schjelder til Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Tryksagen og prislisten er fremstillet af Poul Schjelder
i samarbejde med Jan Kock og Bente Hansen.

Årsgaven.

Poul byder velkommen og vi er fint med medlemmer.

Takker Bente for billeder af hendes samling.

Fremhæver fortegnelse over håndmalede glas som er fundet.

Det er en prisliste over håndmalet glas fra Holmegård fra Næstved fra september 1947.

Poul og Bente har brugt meget tid.

Jan Kock har været ind over med det historiske.

Der har været mange versioner før den færdige.

Bente fortæller lidt om sin samling og viser frem.

Jette har et par kantineflasker med.

Jørgen har krus med folkedansere.

Poul fortæller at prislisten er både til intern og ekstern brug.

Tove fortæller om sine ølglas og sodavandsglas.

Laura har en større samling med. Både mange glas og kantineflasker,
nogle er måske svenske.

Alice og Herluf har også flere glas med.

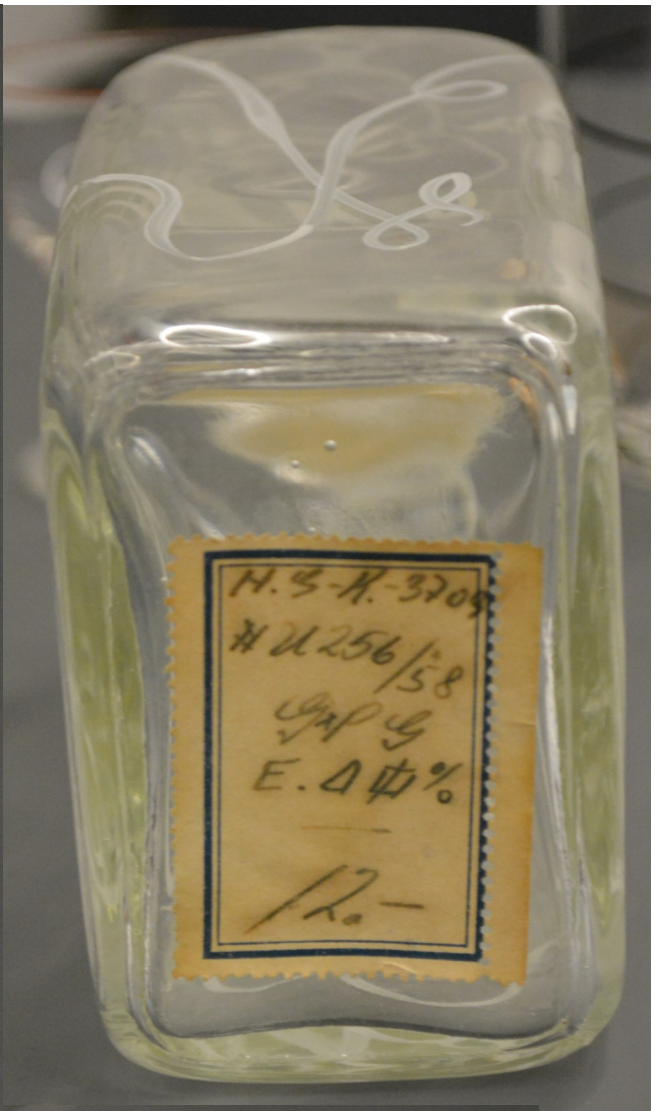
Måske en svensk karaffel med gris og skorstensfejer.

Der snakkes og diskuteres meget i forbindelse med de malede glas.

Så er der kaffe og en småkage.

En god aften med den nye årsgave.

Referent T.K. FOTO : T.K.

Referat fra onsdag den 26. februar
På Biblioteket / Medborgerhuset Rendsburggade 2, 9000 Aalborg, i Mødelokale 1
Klubaften med temaet:
SKANDINAVISK GLAS (sign./usign.) 1900 – 2019)
Medbring eksemplarer fra Finland, Norge og Sverige.
Du er velkommen til at kommentere dine medbragte genstande.

Der er gang i snakken og rundering mellem de medbragt glas lige fra starten.
Vi bliver 18 medlemmer i alt. 11 har glas med.
Flere har også god og relevant litteratur med fra perioden 1900 til i dag 2020.
Der er litteratur med fra både Sverige, Finland, Norge med tyngde for det svenske.
Alle er vældig interesserede i at spørge ind til de andres medbragte glasemner, som spreder sig vidt.
Først nu lykkes det Poul at byde velkommen til glasaften.
Vi starter en runde for at få yderligere information om de medbragte glas.
Laura lægger ud hun har glas med fra Kosta Boda og Strømbergshytten. (se Fig. 001 side 20)
Mest af Ulrica Hydman Vallien og Bertil Vallien.
Bertil Vallien er startet som keramikker og fandt glasset i USA ligesom vores Finn Lynggaard fra Ebeltoft museum.
Ole har mest arvet glas med fra sin far. (se Fig. 002 side 20)
Gamle svenske glas købt hos marskandiser på Christianshavn.
Flere dele presset glas og flødekande fra Sverige.
Så har Alice et par norske ting fra Hadeland. Hun kan rigtig godt lide det finske hvorfra hun har fugle med. Et sukker fløde sæt af Lennart Andersen. (se Fig. 003 side 21)
Kan lide hr. og fru Vallien.
Har turistkopi af verdens største glasskulptur som er lavet af Lindshammer glasværk.
Tove har 4 røde karafler af Josef Frank fra Reijmyre. (se Fig. 004 side 21)
Desuden en stor blå glasbowle med hvid knop og hvid kant fra enten Gjøvig eller Gøteborg glasværk.
Flemming har gamle ølglas og et absalon glas med skib og det svenske flag. (se Fig. 005 s.22)
Torben fortæller om sine glasvaser og skåle. (se Fig. 006 side 22-23)
Bagdala trolde i flere farver. Fin glasvase fra Transjø Hytta af Jan - Erik Ritzman.
Ansigt af viking fra Sea , blåsort skål Af Gøte Augustsson fra Rude glasværk.
Høj slank vase af Nanny Still fra Riihimaen.

Så er der kaffe og te og småkager.
Men snakken går lystigt videre en intens stemning denne aften.
Måske på grund af det nyere og anderledes glas end hvad vi er vant til.

Bente fortsætter med kuglevaser af Benny Motzfeldt (kvinde). (se Fig. 007 side 24)

En flot fiskegral af Edvard Hald fra Orrefors.

Finske ting og 3 svampe af Monica Backstrøm fra Kosta Boda.

Sidst små glasting af både Bertil Vallien og Ulrica Hydman Vallien.

Flere af de små ting fra Bertil Vallien har været brugt som gaver til passagerer på 1.klasse hos SAS.

Jørgen har et par ting en karaffel af Bo Borgstrøm som nok er lavet i udlandet og en flakon som er signeret og måske finsk. (se Fig. 008 side 25)

Ulla har et saltkar? fra Nutsjø ravfarvet og en blå lav savoy vase fra Ittala. (se Fig. 009 s. 25)

Karin Hansen fra Fyen har vase signeret SK måske Skagen? (se Fig. 010 side 25)

Niels Andersen også fra Fyen har købt en Bertil Vallien karaffel og en Gøran Warff glassten med helleristninger. (se Fig. 011 side 25)

Bare en god aften og tak til alle.

RF. Torben

God litteratur til området.

Scandinavian Glass 1930 - 2000.

Fire & Sea.

Desuden Scandinavian Glass 1930 - 2000.

Smoke & Ice.

Begge bøger med gode oversigter om fabrikker - designere - labels - signaturer

Fig. 001

Fig. 002

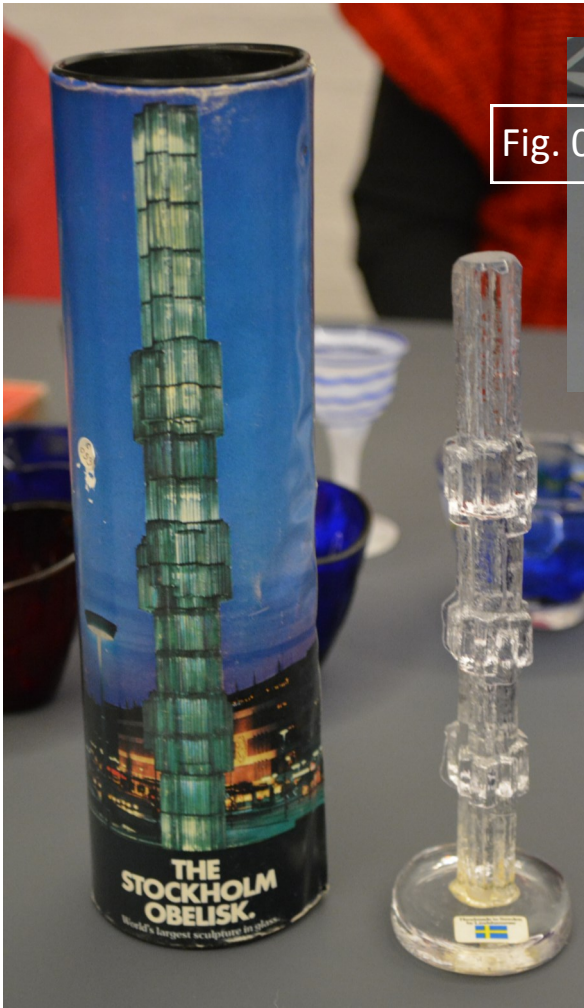

Fig. 003

Fig. 004

Fig. 005

Fig. 006

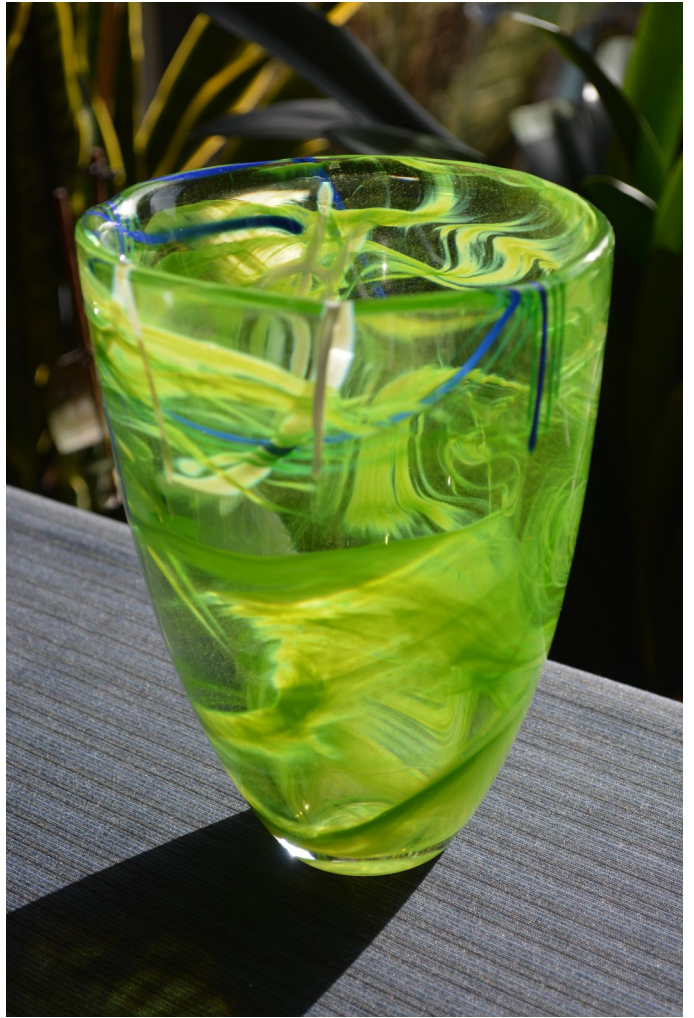

Fig. 006

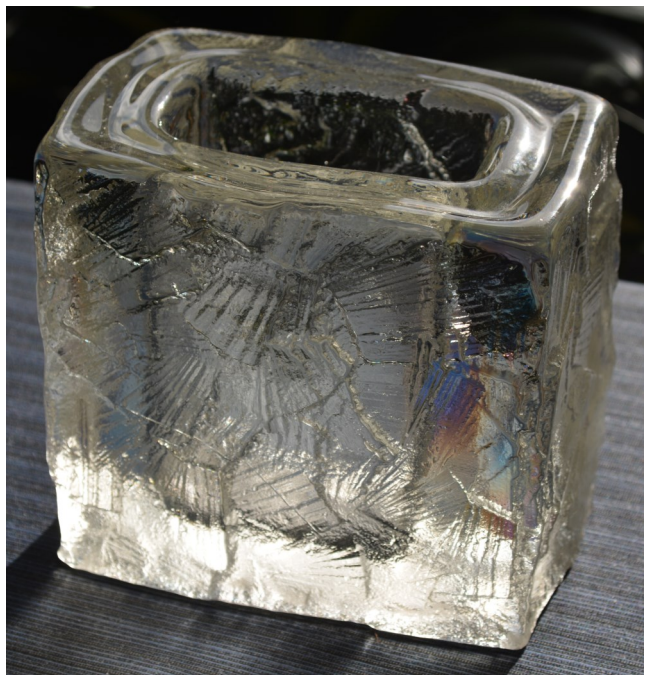

Fig. 007

Fig. 008

26/0

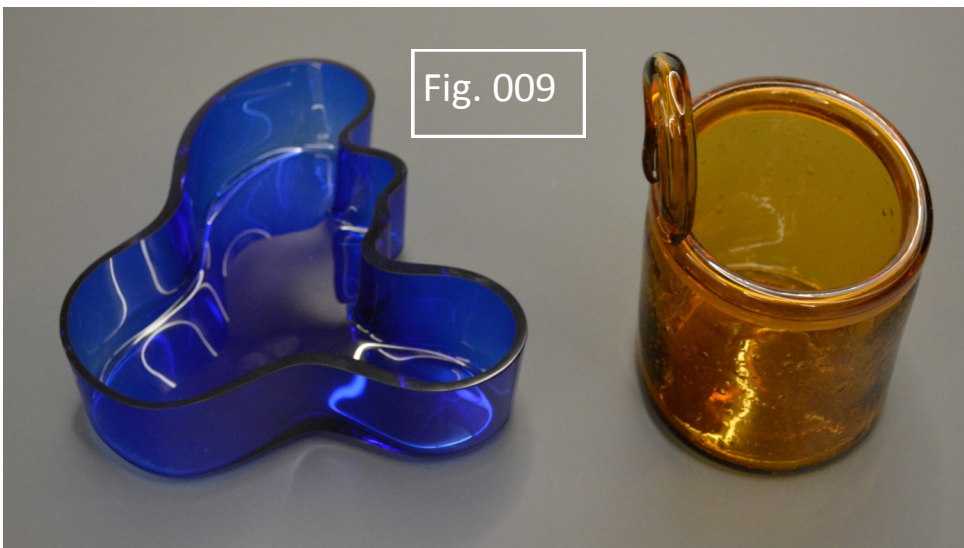

Fig. 009

Fig. 011

Fig. 010

AFLYST Onsdag den 13. november 2019

På Biblioteket / Medborgerhuset Rendsburggade 2, 9000 Aalborg, i Mødelokale 1.

BREVPRESSERE & KULØRKUGLER

Glassets ambassadør Jan Kock

kommer og fortæller om brevpresere og kulørkugler

Kære medlemmer, mødet den 13. november blev desværre aflyse på grund af Jan Kocks sygdom.

AFLYST Onsdag den 25. marts 2020

På Biblioteket / Medborgerhuset Rendsburggade 2, 9000 Aalborg, i Mødelokale 1

Anni Haugaard og Bente Hansen

fortæller om udvalgte danske glaskunstnere og forskellige glasdesigns fra perioden årene ca. 1960 - 2000 og medbringer forskellige glastyper fra tiden. .

Medlemmerne opfordres samtidig til at medbringe danske glas fra såvel kendte som mindre kendte værker/glashytter fra perioden til en efterfølgende spændende/interessant glassnak.

MØDET BLEV ALYST pg. af ” Corona-virus/ COVID-19”

Beskyt dig selv og andre

Vask dine hænder tit eller
brug håndsprit

Host eller nys i dit ærme

Begræns fysisk kontakt

Vær opmærksom på rengøring

Ældre og kronisk syge - hold afstand
og bed andre tage hensyn

AFLYST

>INDKALDELSE TIL ORDINÆR GENERALFORSAMLING <
for medlemmer af
GLASHISTORISK SELSKAB AALBORG* 1976

Onsdag den 22. april 2020 kl. 19:30

På Biblioteket / Medborgerhuset, Mødelokale 1.
Rendsburggade 2, 9000 Aalborg

D A G S O R D E N

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassererens beretning.
4. Fastsættelse af kontingent.
5. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
På valg er Ulla Boas Christensen, Sonja Bertelsen og Poul Schjelder
6. Valg af 2 suppleanter.
På valg er Erling Vadgaard og Jens Westerlund
7. Valg af 2 revisorer og 1 revisorsuppleant.
På valg er Flemming Madsen og Knud Madsen
Revisor suppleant. På valg er Jette Poulsen.
8. Indkomne forslag.
Forslag der ønskes behandlet,
skal indsendes skriftlig til bestyrelsen
eller på mail: gaa1976@gmail.com
senest 8 dage før generalforsamlingen.
9. Eventuelt.

Efter generalforsamlingen er der kaffe/the og brød,
samt en god snak omkring de medbragte GLAS emner som DU har med.

På bestyrelsens vegne.
Poul Schjelder.

mail afsendt den 17.03.2020 18:36 - Kære medlemmer

pga. den verserende Corona-virus/ COVID-19 **udsætter** Glashistorisk Selskabs Aalborg*1976
den kommende generalforsamling som var sat til den 22. april 2020

Vi vender tilbage med en ny dato for generalsamlingen, når det er forsvarligt at samles
igen.

Med venlig hilsen

Poul Schjelder

Glashistorisk Selskab Aalborg*1976

Hej

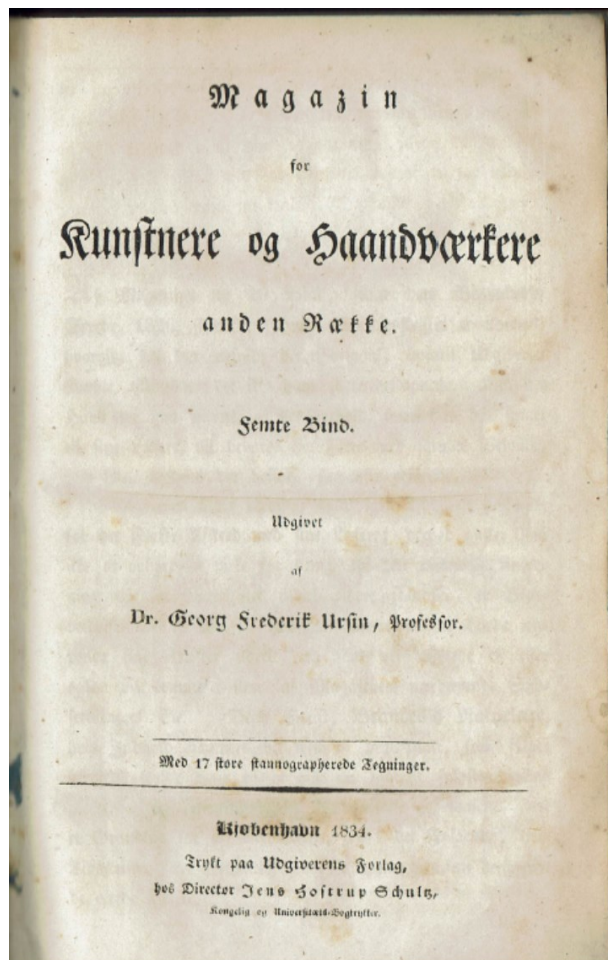
Som flerårigt medlem af selskabet er jeg af og til faldet over tekster om glas – indrømmet, det er længe siden sidst.

Jeg ve ikke om denne tekst er kendt allerede, G.F. Urzin er ikke ukendt. Kopien er dårlig, men læsbar – den interessante del starter nederst på side 423,

Med venlig hilsen

Alfred Hytter Nørregaard

*Magazin
for
Kunstnere og Haandværkere
anden Hæfte
Femte Bind
Kjøbenhavn 1834*

"Reise i Provindserne" side 379-435

side 423 - 427

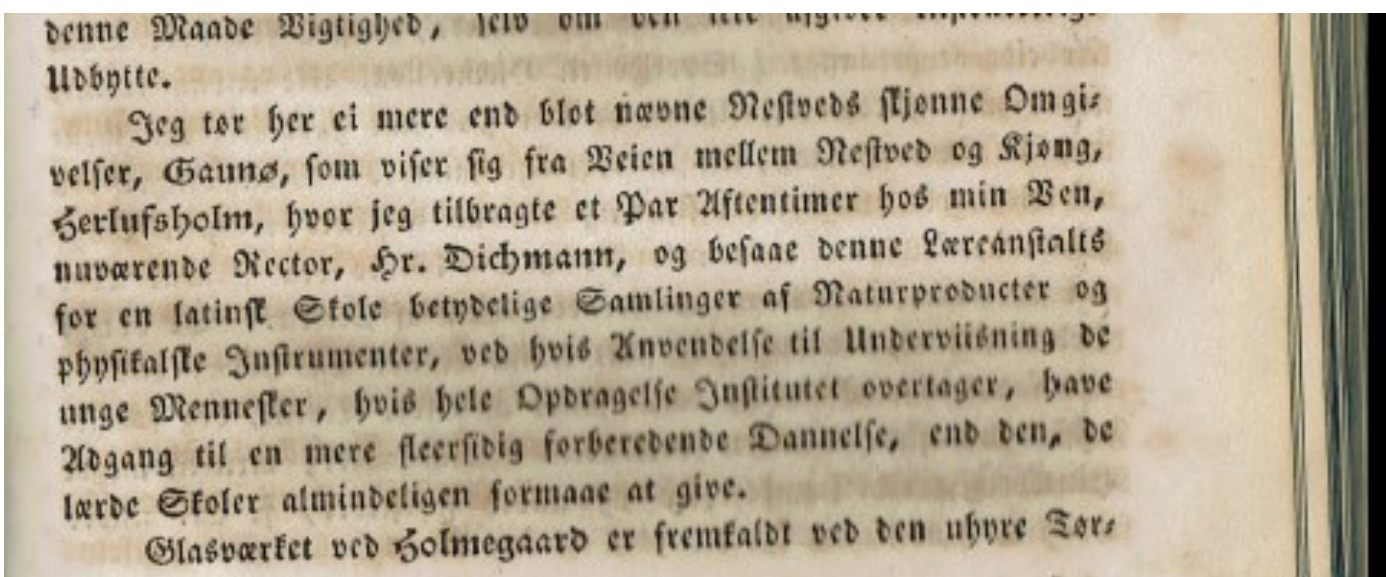
omhandler Glasværket ved Holmegaard

Magasinet er i alt på 508 sider

link til magasinet:

<https://www.e-pages.dk/ingarkiv/10743/?page=>

den interessante del starter nederst på side 423 og frem til side 427

Sonja Bertelsen har gennemlæst den gamle gotisk tekst og genskrevet den:

Genskrevet af Sonja Bertelsen:

Uddrag af Dr. Georg Frederik Ursin rejsebeskrivelse fra:

Magazin for Kunstnere og Haandværkere

anden Hæfte

Femte Bind

Kjøbenhavn 1834

"Reise i Provindserne" side 379-435

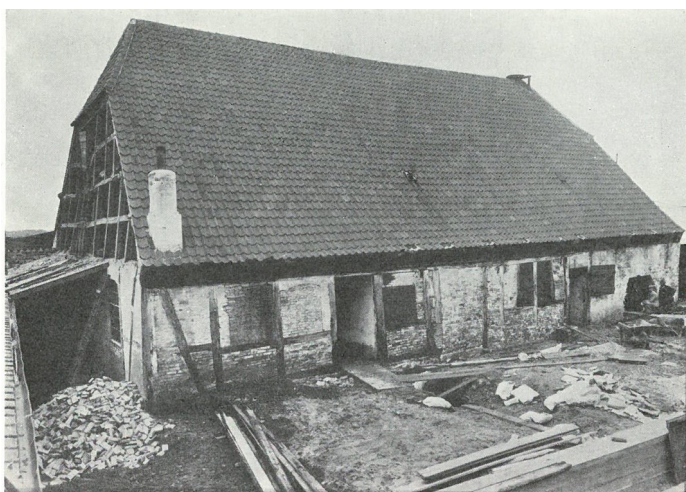
side 423 - 427 omhandler besøg på Glasværket ved Holmegaard.

I afvigte Sommer sattes Udgiveren i Stand til at foretage sig deels en større Reise omkring i en Deel af Landet, deels et Par mindre Tourer. Efterretningen om disse, forsaavidt derved Landets Industriforhold undersøgtes, følger her, som en Fortsættelse af de Beretninger, han tidligere har indhentet og meddelt i Magasinet.

Glasværket ved Holmegaard er fremkaldt ved den uhyre Tørvemose, der, strækkende sig mellem Fensmark og Gisselfeld, indtager et betydeligt areal. Tørven, som her skjæres og er af fortrinlig art, fandt førhen kun i Næstved, hvor den brugtes til Huusbrug og enkelt Næringsbrug, f. Ek. Brændeviins-brænden, blot en ringe Afsætning, og det var derfor allerede den afdøde Græv Danneskjold: Samsø's Tanke at anvende den her unyttede Rigdom, der i visse Maader kan sammenlignes med hvad en Kulmine vilde være, til een eller anden Fabrik, der kræver betydeligt ildbrug; Geheime: Conferentsraadinde Enkegrævinde Danneskjold: Samsø iværksatte dette; og således oprettedes Holmegaards: Glasværk, hvis Bestyrer er Hr. Assessor Hilfling. Ved et Ophold en Dagstid besaa jeg den hele Drift. I Mosen arbejdede et Par hundrede Mennesker, blandt disse vare flere Westphalere, der ere komne hid for at udøve den i deres Hjem brugelige Tørveskjæringsmaade, hvorved fra Dybden optages den fastere Tørvemasse, som ogsaa ved sin særegne Behandling er siden under Tørringen mindre udsat for Virkningerne af ustadigt Veirligt. Det er mærkeligt, at denne vistnok fortrinlige Tørveskjæringsmaade, skjøndt bekjendt ved at paa forskjellige Steder visse Arbejdere have anvendt samme, og endnu mere ved at Landhusholdningsselskabet har indrykket en Beskrivelse af samme i Almanaken, særdeles lidet eller næsten slet ikke er kommen i Brug. Arbejdet er vel langt besværligere, end den sædvanlige Tørveskjæring, og vore Bønder ville af et Slags Magelighed ei gjerne tage fat paa samme. I det Mindste har man i Holmegaards Mose, selv ved den meget klækkelige Accord, der sætter Westphaleren i Stand til i Forbindelse med hans høist tarvelige Levemaade, næsten for hver Dags Arbejde at henlægge 1/2 Species til hjemreisen, ikke endnu kunnet faa Danske Arbejdere, skjøndt de i et Par Aar have set den Westphalske Tørveskjæring, til at overtage samme. Man bruger ved Holmegaard denne Tørveskjæring for at udskjære et Par lange Canaler, ad hvilke man med Pramme vil føre den skaarne Tørv fra de mere fra Glasværket fjernede dele af Mosen.

De øvrige Arbeidere, blandt hvilke et stort Antal Koner og Børn, tilvirke den sædvanlige Stiftør, der, skjøndt af løser tekstur, dog formedelst den raskere blussen, foretrækkes i Glasværket; men til meget Huusbrug, til Dampkjedler og andre Fyrsteder, f.Ek. under Bryggerkjedler og Brændeviinspander, har sikkert den westphalske Tør, Fortrinet. Tørven opstables i store Tørvehuse, dækkede med Bohlendach eller de bekjendte buede Tage, i hvilke i Stedet for Spærværk anbringes krummede Buer, sammensatte af Brædder og Planker, hvorpaa Lægterne fastnagles, og som siden tættes med Straa; og, da man ønsker at have Forraad for et helt Aar, paa det at ikke en enkelt vaad Sommer, der hindrer Tørveskjæringen, skal frembringe Standsning, er den her samlede Tørvemængde uhyre. I de forskjellige Glashytter beredes forskjellige Arter af Glas. I det hele har man og vel aldeles rigtigt stræbt nærmest at tilvirke alle ordinaire Glasvarer, saasom Bouteiller af grøn Glasmasse, Medicinglas, Ølglas, Viinglas og Brændeviinsglas af hviid Masse; i en afbrændt Glashytte var blæst Vinduesglas, hvoraf havdes endnu et betydeligt Forraad. Finere Glasvarer, krystal v.s.v., som mere ere Modesag, er ikke Gjenstand for Fabrikens Drift, hvorimod der gjerne modtages Bestilling paa forskjellige mindre sædvanlige Glasvarer til eet eller andet brug; f. Ek. Retorter og andre Glas til fysiskt og chemiskt Brug, Lampeglass til Argandske Lamper v.s.v. Flere af disse Sager saae jeg udførte og andre har jeg siden haft Lejlighed til at see. Da alle Varer leveres til billige Priser, er ved denne Fabrik overordntligen meget vundet for Publicum. Holmegaard har ikke fortrængt de fremmede Glasvarer, der tilføres os; thi Fabriken, skjøndt den stedse er bleven Aar for Aar udvidet, kan langtfra ikke frembringe alle de Varer, der forbruges i Landet; men Værket har bragt Priserne, som nok ei sjeldent for Køberne her i Landet forhøiedes ved en urimelig Handelsfordeel, paa Glasvarer betydeligt ned. Vinduesglas, der i Kjøbenhavn har været kostbart, hvis ikke Bygherren kjøbte det selv i store Partier, er faldet meget i Prisen i de senere Aar; og Landet, som maatte forsynes for det Meste udelukkende fra Kjøbenhavn, faaer nu samme saameget lettere og beqvemmere, da Fabriken leverer tilskaarne Ruder efter opgivet Maal, hvilke let kunne indsættes af enhver noget behændig Arbeider, uden at man behøver at tye til den paa mange Steder fjernt boende Glarmæster. End betydeligere er Prisen dalet paa andre Glasvarer, f. Ek. Drikkeglas, hvoraf Holmegaard afsætter en betydelig Mængde. Jeg saae at en simpel, dog reen hviid Glasmasse en Deel af disse blæses, ligesom ogsaa Medicinglas. For Bouteiller er en egen Glashytte, hvori blæses Flasker af forskjellige Former, heelpots: og halvpots: Flasker. I Forraad vare en Deel Brændeviinsflasker af Blaas Glas, af en finere reen blå Masse, Mælkeskaale og Vand-skaale; blandt ikke sædvanlige Glasvarer kunne regnes store Mælkefade af mørkt Bouteilleglas, bestemt til at erstatte i Landhusholdningerne de sædvanlige Træ: Siebøtter. Kunne disse, hvormed Forsøg ere gjorte af flere Landøkonomer, blandt andre af h's. Durchlauthed Prins Frederik af Augustenborg, virkeligen blive indførte,

i det Vedkommende i Meierierne behandlede dem med behørig Varsomhed, vandtes meget i den her saa nødvendige Reenlighed, der ved Træ: Siebøtterne kun vedligeholdes med stor Besvær. Foruden den Fordeel, Glasværket saaledes yder, at sædvanlige Glasvarer leveres til billige Priser, haves endnu, som omtalt, den, at Glaskar til særegent Brug leveres paa Bestilling fra Fabriken. Enhver, der har haft Brug for et nok saa simpelt Glas, vil vide, hvor vanskeligt det var at tilveiebringe det, naar dets Form ikke var saadan, at det forekom almindeligen her i Handlen, og hvor kostbare enkelte Stykker, som forskreves, bleve, naar de først seent, ja maaske ikke engang svarende nøiagtigen til Bestillingen, her ankom. Denne Vanskelighed er aldeles hævet. Saaledes ere Lampeglas af en særegen Form, som Erfaringen har stadfæstet at være bedre, end de sædvanlige Glas, forfærdigede ifølge Bestilling og til billigere Priis, end de udenlandske Lampeglas. Arbejderne ere, dels Svenske, dels Ty-skere, blandt disse sidste Bøhmere, af hvilke et Par have nedsat sig her med Familie; Disse have dannet allerede flere Danske Arbejdere, der arbeide især i Bouteille: Glashytten. Om Sommeren besøges Glashytten næsten dagligen af Fremmede; der er maaskee ei heller nogen Fabrication, saa interessant at see, som Glasfabricationen; af den duelige Arbejder dannes af en uformelig Klump Glas af hvilkensomhelst Form, som det, efter at være udblæst, let antager, saalænge det endnu er i den ophedede, halvsmæltede Tilstand; naar det er blevet langsomt afkjølet, er det aldeles færdigt. De besøgende, som vise interesse for Fabricationen, erholde let af Arbejderne et eller andet Glas af mindre sædvanlig Form, som blæses i deres Nærværelse, og hjembringe saaledes en ret behagelig Erindring om Fabriken. En duelig Arbejder, ved Navn Lange, vistnok i Fleres Erindring fra den tid, da han som Skuespil viste sin Færdighed i Glaspusteri i Dyrehaven, opholder sig ved Fabriken og forfærdiger adskillige vakre Smaating, som ogsaa let finde Kjøbere blandt de Besøgende. En aldeles Svækelse på hørelsen, en Følge af den Landesot, der herskede i det sydlige Sjælland, har desto værre bragt denne Mand ud af fin Stilling, at være Formand ved een af Hytterne. Veien fra Holmegaard til Ringsted, og derfra med Dagvognen til Kjøbenhavn, tilbagelagdes med den Lethed, som Aarstiden og dette sidstnævnte Befordringsmiddel lade vente.

Billede indsat af red.

Det er angivelig denne hytte som den besøgende i 1834 har set ved sit besøg i Holmegaard

Den første Hytte. Opført af Mester Wendt i 1825 og bevaret til 1942

Motiver fra Holmegaards Glasværk 1825 - 1875. Trykt i Illustreret Tidende i anledning af Holmegaard Glasværks 50-års jubilæum i 1875.

